

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Poznań, 1. Lutego. — Dzienniki zagraniczne nienadeszły dziś żadne do Poznania, z powodu opóźnienia się pociągów na kolei żelaznej i poczt po drogach żwirowych, a to w skutek zamieci śnieżnej.

Berlin, 30. Stycznia. — Artykuł w Jour. de St. Petersburg zamieszczony pod d. 20. b. m., jest przedmiotem licznych tu dyskusji, jak píše Gaz. kolońska. Przytoczona w tym artykule depesza z d. 23. Grudnia, skrzyżowała się równocześnie z misją hr. Esterhazego do Petersburga i miała go wyprzedzić aby Niemcy podzielić w zdaniach. Natomiast nieogłoszona dotąd depesza z d. 5. Stycznia, zawiera korekturę warunków Esterhazego. Pod względem artykułu 5. zawiera ostatnia depesza bardzo ważny i dziś jeszcze godny zastanowienia ustęp, że Austria ten punkt za mało określiła szczegółowo i niepewnością pod tym względem nieuchyliła. Niepewność ta wywrzeć musi wpływ wątpliwy, a nawet odebrać przyjętym i podpisanym preliminarjom znamie stanowczych stipulacyj. Punkt 5ty chciała Rosya wówczas z tego powodu mieć eliminowanym. Wynurzyła przeto w tej mierze zdanie, że nietylko przez mocarstwa wojujące, ale jeszcze przez kongres europejski powinien być tenże uregulowanym. Oprócz tego oświadczyła Rosya, że przez ten punkt żądają mocarstwa gwarancji materyalnych tylko od Rosyi a nie od Turcyi. Z tego powodu uważa ów punkt za źródło przyszłych zawiązków. Nastąpiła potem znana krytyka pojedynczych punktów, a w końcu zaprojektowana korektura. Tyle podajemy co do historycznego wątku układów. Rozwój obecnego położenia sprawy usprawiedliwia to, cośmy powiedzieli o prawdopodobnym kompromisie i rozpoczęciu konferencji pokojowych. Głoszono onegdaj, że przyszło do tego kompromisu tymczasowego, iż chciano tymczasowe przyjęcie projektu preliminarjnego w protokole orzec, a bliższe oznaczenie punktu 5go pozostawić konferencyom do rozstrzygnięcia. Rozprawy przeto wróca do rozbioru szczegółowych punktów i do oznaczenia ścisłej formy. Żeć obrady na konferencyach ulegną wielu trudnościom, nie ulega wątpliwości.

(Kor. Cz.) W dwóch ostatnich posiedzeniach izby poselskiej, przedmiotem obrad był budżet za rok 1856. Sprawozdawca z obrad komisji, p. Patow, oznajmia z zadowoleniem, że budżet ten wskazuje postęp ku lepszemu, albowiem po raz pierwszy od r. 1848 przedłożony jest etat, w którym przychody pokrywają wydatki, bez potrzeby uciekania się do funduszów pozostałych z dawniejszych pożyczek. Oddział podatków bezpośrednich (directe Steuern), mianowicie tytuł I. o podatku gruntowym, daje powód do zajmującej dyskusji. Artykuł 101. ustawy konstytucyjnej orzeka: „Obecne prawo podatkowania ulegnie rewizji, w której uprzywilejowanie będzie zniesione”. Patentem królewskim z dnia 5. Grudnia 1848 roku zwołującym izbę przyrzeczone zostało, że najbliższej legislaturze przedłożonem będzie prawo, znoszące wszelkie uwolnienia od podatku gruntowego, i zaprowadzające takowy w całym kraju. Pierwsza połowa tej obietnicy została dopełniona; albowiem uchwalone przez obie izby i publikowane prawo z d. 24. Lutego 1850 roku zniosło wszelkie zwolnienia od podatku gruntowego. Druga połowa została w zawieszeniu; albowiem projekt do prawa zaprowadzającego nowy podatek gruntowy został wprawdzie dnia 17. Lutego 1852 r. wniesiony, ale później rząd go znów cofnął a nowego nie wniósł. Obecny stan rzeczy jest więc taki: że prawnie wszelkie zwolnienia od podatku gruntowego są zniesione, faktycznie zaś dotąd istnieją. Mając wzgląd na tę sprzeczność, komisya budżetowa w roku zeszłym wniosła, aby izba przez uchwałę swą wyrzekła oczekiwanie, że rząd w bieżącej albo w następnej legislacji prawo rzone przeprowadzi i wykona. Izba oczekiwanie to wyrzekła. Gdy jednak rząd na tę uchwałę izby nie miał dotąd żadnego względu, komisya budżetowa uważa za swą powinność powtórzyć przeszłoroczny wniosek i domagać się uchwały jego przez izbę. W komisji było 12 głosów za wnioskiem, 8 głosów przeciw niemu. Obrady w plenum były zajmujące. Sprawozdawca p. Patow, nie mógł się wstrzymać od wyrażenia: że w rzeczy tej trudno dalej rozprawić, skoro przeciwnicy przeciwko a-b-c, przeciwko elementom pojęć finansowych waleczą. Nie każdy, który miał zamiar głosować przeciwko wnioskowi wychodzącemu właściwie od opozycji, chciał być policzonym do takich ignorantów, zwłaszcza, że głosowanie było imienne. To też wniosek przeszedł większością 156 głosów przeciwko 146. Głosowały za nim frakcyje: lewa, katolicka, Bethmann-Hollwegowska i część prawej strony. Dwóch obecnych ministrów wstrzymało się od głosowania. Opozycja przyjęła uchwałę okrzykiem zadowolenia. Odniesiono zwycięstwo nie tak przeciwko ministerstwu, jako raczej przeciwko intrygom stronnictwa uprzywilejów. Podatek gruntowy wynosi 10,086,826 tal. Cały dochód z po-

datków bezpośrednich wynosi 26,814,197 tal. Należą tu podatki: dochodowy, klasyczny, procederowy, od dróg żelaznych i pod tytułem różnych dochodów objęty.

W obradach nad dochodami z podatków pośrednich (indirekte Steuern) dał powód do ważniejszych rozpraw podatek gorzelniany, objęty tytułem VI. Wiadomo, że rozkazem królewskim z d. 29. Listopada 1855 r. wstrzymaną została do nieoznaczonego czasu bonifikacya za okowitę wywozową. Komisya budżetowa, rozpoznając pozycyą podatku, mniemała, że nie do niej należy roztrząsać legalność powyższego rozporządzenia. Izba jednakże w plenum swém, mianowicie opozycya; uważała za swą powinność protestować przeciwko rozporządzeniu, które wydanem zostało samowolnie, bez odwołania się do izby, a nawet bez zastrzeżenia sobie późniejszego jej przyzwolenia. Hrabia Schwerin podał więc wniosek, domagający się od izby uchwały: aby rząd powyższe rozporządzenie izbie w jak najkrótszym czasie przedłożył, albowiem ogłoszenie jego sprzeciwia się wyraźnym przepisom konstytucji. Inni mówcy opozycji poparli wniosek hr. Schwerina. Minister finansów, p. Bodelschwingh, oświadczył w imieniu rządu, że nie widzi w kroku tym żadnej nielegalności, i skoro podany wniosek przesłany będzie do komisji, nie omieszka w gronie jej bliżej się w tym względzie wytłumaczyć. Zaczem postanowiono przesłać wniosek do rozpoznania komisjom budżetowej i ustawowej. Cały dochód z podatków pośrednich wynosi 31,085,167 tal. Należą tu podatki: wchodowy, wychodowy, przechodowy; podatek przechodni od wina, moszczu, liści i wyrobów tytoniowych; od cukru burakowego; opłata za pokładowe, za windy, wagi, ołów, cedulki, lak; podatek żeglugowy; gorzelniany; słodowy; podatek od uprawy krajowego wina; od uprawy krajowego tytoniu; od mlewa; od rzezi; podatek stempłowy; od dróg żwirowych; od mostów, przewozów, portów, rzek i kanałów; od hipotek i piśmiennych czynności sądowych; opłaty kar procesowych; wreszcie podatek pod tytułem różnych dochodów objęty; razem tytułów XVII, które w pozycjach wyszczególnionych izba wszystkie bez zmiany przyjęła.

Następne posiedzenia izby poświęcone będą obradom nad ordynacyami gminnymi.

Królestwo polskie.

Warszawa, 30. Stycznia. — Dyrekcyja drogi żelaznej warszawskowie-deńskiej. — W skutek upoważnienia komitetu drogi żelaznej z dnia 25. b. m., podaje do wiadomości, że ze strony administracyi drogi żelaznej nie zachodzą żadne przeszkody do prędkiego przewiezienia towarów ze stacyi Granica do Warszawy; jeżeliby zatem kupcy nie odbierali w właściwym czasie towarów, opóźnienia przypisać powinni niestaranności komisantów. — Dyrektor jenerał major Schenschine. Naczelnik kancelaryi, radca honorowy, Kulikowski.

— Otrzymałmy następującą i dla wszystkich czytelników ciekawą wiadomość: »Pociągi górnośląskiej i warszawskowie-deńskiej kolei żelaznej, teraz bez przerwy wprost dochodzą do Warszawy; ta okoliczność tak ważna dla handlu, stała się przyczyną, żeśmy prócz domów naszych ekspedycyjnych w Mysłowicach i Granicy, założyli dom handlowy komisowy i ekspedycyjny w Wrocławiu pod naszą firmą. Donosząc o tem szanownym i łaskawym znajomym naszym, upraszamy, ażeby raczyli przy sprowadzaniu towarów z zagranicy, korzystać z pośrednictwa naszego, zapewniając nie tylko najprędszą ekspedycyą wszelkich transportów, ale i policzenie najsumienniejsze i najtańsze wszelkich wydatków. — Wrocław, Mysłowice i Granica. — Schlesinger et Wolmer.

Zabawy jak zwykle przy końcu karnawału z większym daleko idą życiem jak dotąd. Każdy bowiem pragnie korzystać z owych kilku dni wesołości i uciech, które nam jeszcze do użytku zostają, za nim popiół głów nie posypie. To też oprócz kilku a do tego stałych rozrywek, niemal wszystkie dnie w tym tygodniu już zajęte zostały z zamiarem zamknięcia tych zabaw, piknikiem, urządzającym się jak słycać przez tutejszą młodzież. A może kto zapyta, a co wczoraj było? otóż wczoraj pomiędzy wielu innymi, uję to z okoliczności obchodu imienin córki jak np. w jednym z domów przy ulicy Marszałkowskiej, już innych okoliczności karnawałowych, odznaczała się świetna zabawa wieczorna, wydana przez Kazimierza i Marię z hrabiów Krasieńskich hr. Łubińskich, przy ulicy Granicznej. Całe bowiem towarzystwo tutejsze przyjęło w tej rozrywce udział, a znana dostojnych gospodarstwa gościnność, oraz hojność i uprzejmość w podjęciu, wpłynęła niemało na uświetnienie tego pamiętnego w bieżącym karnawale zebrania. I tu skrzypki Chojnackiego, dały się słyszeć, i tu porywały wesołe pary do tanów, a porywały od wieczora do rana, wznowione z całą duszą po nader wystawnej i sutęj wiecezery. Nie junkierskiego, walczącego na całej linii boju parlamentarnego pod chorągwią

